

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

19 februari 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de ontoereikende middelen voor de opleidingen Nederlands als tweede taal

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de invloed van de nieuwe begrotingslijn 2004 op de scholenbouw

Met redenen omklede moties

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 19 februari 2004

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.26 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de ontoereikende middelen voor de opleidingen Nederlands als tweede taal

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Mahassine tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de ontoereikende middelen voor de opleidingen Nederlands als tweede taal.

De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, naar verluidt zouden vanaf 1 april 2004 de onthaalbureaus geen opleidingen meer inkopen bij de centra voor basiseducatie. Nochtans als het inburgeringsdecreet in voege treedt, is het vanaf die datum de taak van de centra voor basiseducatie die opleidingen NT2 aan te bieden. In de geest van het inburgeringsdecreet wordt een zo groot mogelijk onderdeel van de inburgeringstrajecten, waaronder NT2, immers terecht aangeboden door reguliere voorzieningen zoals de centra voor basiseducatie.

Het is dan ook logisch dat wat wordt aangeboden door de reguliere voorzieningen, ook wordt betaald door de betrokken voogdijoverheid, in dit geval het departement Onderwijs. Het aanbod zal nog moeten toenemen, gezien de verplichting tot inburgering voor een deel van de doelgroep. Toch is blijkbaar door Onderwijs niet voorzien in voldoende vervangende middelen. Evenmin is er een akkoord met Welzijn over een overdracht van een deel van de inburgeringsmiddelen. Vele opleidingen NT2 dreigen daardoor weg te vallen.

We vernemen ook dat de op de begroting van Onderwijs ingeschreven middelen voor NT2 eenzijdig naar de nieuwkomers gaan, in de hoop zo een deel van de weggevallen middelen van de onthaalbureaus te compenseren. Deze extra middelen zijn evenwel onvoldoende om de weggevallen middelen voor nieuwkomers te compenseren. Erger is echter dat deze middelen bedoeld waren om de bestaande wachtlijsten voor anderstaligen die Nederlands wensen te leren, waaronder veel oudkomers, weg te werken. De oudkomers vallen dus alweer uit de boot, wat voor ons onaanvaardbaar is.

We hebben altijd gezegd dat het inburgeringsbeleid niet ten koste van de oudkomers mocht gaan. Het bestaan van wachtlijsten bij deze mensen, die zich tenslotte zelf aanbieden om Nederlands te leren, is op zich al onaanvaardbaar. Nu zullen die wachtlijsten echter nog toenemen.

Mevrouw de minister, u hebt vroeger de indruk gewekt dat mits een reorganisatie een voldoende aanbod van NT2 kon worden gecreëerd. De Huizen van het Nederlands zouden daartoe moeten bijdragen. Gezien echter de geschetste toestand, dreigen deze Huizen veelal façades te worden.

We hebben deze problematiek al zijdelings aangekaart in onze vraag aan de minister van Welzijn over het feit dat de verplichting door de uitvoeringsbesluiten voor een belangrijk deel van de doelgroep zou wegvallen. Ook daar zijn we niet gelukkig mee. We hebben van de minister geen duidelijk antwoord gekregen over de financiering van NT2. Daarom stel ik u deze vragen.

Klopt het dat de onthaalbureaus vanaf 1 april de opleidingen NT2 niet meer inkopen bij de reguliere verstrekkers ? Hoe denkt u dat met uw onderwijsbegroting te kunnen ondervangen ? Klopt het dat de extra middelen voor NT2 eenzijdig naar de opleidingen NT2 voor nieuwkomers worden gekanaliseerd, zodat de oudkomers op de wachtlijsten

Mahassine

blijven staan ? Kunt u ons garanderen dat er geen aanbod van NT2 zal verdwijnen, noch voor nieuwkomers, noch voor oudkomers, en dat er verder werk zal worden gemaakt van een behoeftedekkend aanbod voor nieuwkomers en van het wegwerken van de wachtlijsten met oudkomers ?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ook mij ligt deze problematiek na aan het hart. In het verleden heb ik al vragen gesteld over oudkomers en over de situatie van de centra voor basiseducatie. Deze problematiek verenigt beide componenten in zich.

70 percent van de mensen die een inburgeringstraject doorlopen, kan terecht in de centra voor volwassenenonderwijs, terwijl 30 percent veeleer in de centra voor basiseducatie terecht zou moeten komen. Het zijn terecht die centra voor basiseducatie die de alarmbel luiden. De heer Mahassine zei al dat de discrepantie tussen de nieuwkomers en de oudkomers nog dreigt te groeien. Daarover maak ik me echt zorgen.

Er is een inburgeringsbeleid nodig op twee vlakken. De nieuwkomers moeten zo vlug mogelijk een inburgeringstraject krijgen, maar ook de oudkomers moeten een inhaalbeweging kunnen maken. Onze maatschappij heeft in die periode immers bitter weinig aandacht besteed aan die problematiek. We moeten terzake een historisch deficit wegwerken.

Het baart me zorgen dat de gespecialiseerde kennis die de centra voor basiseducatie over NT2-trajecten hebben verworven, dreigt te verdwijnen als de geruchten juist zijn. Kan de minister hierover een stand van zaken geven en uiteenzetten welke aanpak er vanaf 1 april zal worden gehanteerd ?

De voorzitter : Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik sluit me aan bij de vorige sprekers. De verplichte inburgering hangt samen met een groeiende vraag naar de mogelijkheid om Nederlands te leren. Toch zijn er wachtlijsten, ook op plaatsen waar niet veel nieuwkomers of oudkomers zijn. Er moeten meer middelen worden vrijgemaakt. Een

eerste berekening over de noden inzake basiseducatie wijst uit dat voor de periode van september 2003 tot februari 2005 5 miljoen euro extra nodig is om te kunnen voldoen aan de vraag in strikte zin. Dat is een probleem. Basiseducatie vreest dat in die omstandigheden de oudkomers in de verdrinking zullen raken. Verder is basiseducatie nog altijd de enige springplank voor analfabeten en zeer laag geschoolden naar tewerkstelling, en dat is nodig om van een echte inburgering te kunnen gewagen.

De Huizen van het Nederlands raken ook in paniek. De regeling die voor hen van toepassing is, loopt tot augustus van dit jaar. Men wacht op het nieuwe decreet dat moet leiden tot het uitkeren van middelen. Stel dat dit er niet meer komt, bijvoorbeeld ten gevolge van gefilibuster, wat al tot vertraging leidde in de totstandkoming van het Participatiedecreet. In elk geval moeten de Huizen van het Nederlands voldoende middelen krijgen. Er is hen 75 percent beloofd, maar hoe zit het met de resterende 25 percent ? Kan de minister daarover een verduidelijking geven ?

De voorzitter : Het is voorbarig te spreken over gefilibuster. Het decreet over de Huizen van het Nederlands ligt nog bij de Raad van State.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Als de teksten terugkomen, is dat gefilibuster wél mogelijk.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, een half jaar geleden hebben de heer Martens en ikzelf een uitgebreid antwoord ontvangen over het probleem van NT2. Ik zal niet in herhaling vallen. We moeten in elk geval vermijden dat er nieuwe wachtlijsten ontstaan. Als men het positief bekijkt, kan men spreken van een luxeprobleem. Er zijn erg veel aanvragen om Nederlands te kunnen leren. De regering moet daar werk van maken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, in de Vlaamse regering werden een aantal afspraken gemaakt. De ont-haalbureaus kunnen tot 1 april NT2-pakketten inkopen bij de onderwijsverstrekkers. Dat gebeurt op basis van projectaanvragen die worden ingediend bij Welzijn. Ongeveer een derde van het budget dat Welzijn per zogenaamde 'inburgeraar' aan de ont-

Vanderpoorten

haalbureaus uitkeert, is bestemd voor contractonderwijs NT2. Het gaat over ongeveer 1.000 euro per cursist. De afspraak was dat de doelgroep 'inburgering' vanaf 1 april in het reguliere aanbod terecht zal komen, weliswaar nadat concrete afspraken zijn gemaakt over de overheveling van middelen van Welzijn naar Onderwijs. Ik zal straks nog even toelichten waarom dit niet helemaal is gebeurd.

De onthaalbureaus hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid eind vorig jaar om de laatste aanvragen in te dienen. Ze hebben met andere woorden geen aanvragen tot het inkopen van NT2-opleidingen ingediend. Dit is het geval voor alle onthaalbureaus in de provincie Antwerpen, met uitzondering van de stad Antwerpen zelf. Concreet betekent dit dat een aantal cursussen in Mechelen, Willebroek en de Kempen zijn weggevallen. In die regio's groeien de wachtlijsten bij basiseducatie dan ook aan.

De onthaalbureaus verwijzen de inburgeraars rechtstreeks door naar het reguliere aanbod. Voor de hogeschoolden levert dit geen problemen op, aangezien het aanbod bij de CVO's voldoende groot is. Voor de laaggeschoolden vormt dit wel een probleem. Zij komen bij basiseducatie op de wachtlijsten terecht. Dit is eigenlijk de kern van het probleem.

Dankzij de centrale registratie van cursisten in de zeven experimentele Huizen van het Nederlands weten we dat het aanbod NT2 in de CVO's meer dan volstaat en dat de vraag bij basiseducatie groter is dan het aanbod. Het is dan ook onze eerste grote uitdaging om het NT2-beleid vraaggestuurd te maken en om basiseducatie over meer middelen te laten beschikken.

Conform de nieuwe doelgroepomschrijving, zullen de diverse actoren een prognose van het aantal nieuwkomers maken. Na de Krokusvakantie zullen ze hierover aan de Vlaamse regering rapporteren. De Vlaamse regering zal in dit verband een aantal specifieke vergaderingen organiseren. Op basis van deze rapporten en van het rapport van het interdepartementaal projectteam Inburgering zal de Vlaamse regering een beslissing over het NT2-aanbod nemen. De Vlaamse regering kan ervoor kiezen om meer middelen ter beschikking te stellen van de organisatie van het basisniveau NT2 of om een prioriteitenbeleid ten voordele van de nieuwkomers te voeren. Deze commissie kiest duidelijk voor de eerste mogelijkheid. Ik ben ook geen vra-

gende partij om een prioriteitenbeleid te voeren, maar ik mag niet op de regeringsbeslissing vooruitlopen.

Het departement Onderwijs heeft reeds een schatting van de kostprijs van een behoeftendekkend aanbod aan basisniveau NT2 gemaakt. Het dekken van de behoeftes van oud- en nieuwkomers zou 6 tot 6,5 miljoen euro kosten. Het departement Onderwijs is bereid in bijkomende middelen voor NT2 te voorzien en zou een inspanning van 3 miljoen euro leveren. Dit betekent dat we sowieso met een put van 3,5 miljoen euro blijven zitten. Daarnaast zal het departement Onderwijs een aantal maatregelen doorvoeren om het rendement en de kwaliteit van het aanbod te verhogen. Deze kwalitatieve maatregelen hebben evenwel niets met het genereren van bijkomende middelen te maken.

Het klopt niet dat de begrote bijkomende middelen voor NT2 eenzijdig naar de opleidingen voor nieuwkomers zullen worden gekanaliseerd. De bijkomende middelen voor NT2 zullen op basis van de door de centra voor basiseducatie en door de centra voor Volwassenenonderwijs met een bestaand NT2-aanbod ingediende projectaanvragen worden verdeeld.

Alle betrokken centra hebben de omzendbrieven met de beschrijving van de modaliteiten betreffende het indienen van een projectaanvraag ontvangen. De projectaanvragen moesten voor 16 februari 2004 worden ingediend. De omzendbrieven vermelden expliciet dat de centra voor basiseducatie projectaanvragen konden indienen om de bestaande wachtlijsten weg te werken. Het onderscheid tussen oud- en nieuwkomers is hierbij niet gemaakt. Momenteel kampen enkel de centra voor basiseducatie met wachtlijsten voor NT2-opleidingen.

In de CVO's is het aanbod toereikend. Dit is onder meer een gevolg van de maatregelen die we in onderwijsdecreet XIV hebben genomen. De voor NT2 bestemde middelen zijn specifiek ingekleurd en kunnen enkel nog voor het organiseren van dergelijke opleidingen worden gebruikt. Vroeger werden deze middelen vaak voor andere doeleinden aangewend. Op die manier kwam NT2 vaak met een tekort aan middelen te zitten.

Aangezien dit probleem ondertussen is opgelost, kunnen de CVO's met een bestaand NT2-aanbod in het kader van het Vlaams inburgeringsbeleid enkel een projectaanvraag indienen voor de organisatie van een zomeraanbod. Het primaire inburgeringstraject, met inbegrip van de opleiding basis-

Vanderpoorten

niveau NT2, moet immers binnen de drie maanden na de aankomst van de nieuwkomer worden opgestart.

Omwille van de vakantieregeling van het personeel is het momenteel niet mogelijk tijdens de vakantieperiode op reguliere basis een opleiding OSP te organiseren. Bijgevolg is de organisatie van NT2-opleidingen tijdens de zomermaanden momenteel enkel mogelijk in de vorm van contractonderwijs. Een gedeelte van de bijkomende middelen voor NT2 zullen dit jaar voor de organisatie van dit aanbod worden gereserveerd. Ik kan er niet zomaar voor zorgen dat in de CVO's ook tijdens de zomermaanden op reguliere basis les kan worden gegeven. Een herziening van die vakantieregeling ligt niet eenvoudig. Op termijn moeten we dit misschien wel doen, maar op korte termijn zou dit enkel tot zeer zware onderhandelingen leiden.

De in de begroting 2004 ingeschreven bijkomende middelen worden met andere woorden niet eenzijdig naar de nieuwkomers gekanaliseerd. Ook de oudkomers kunnen met deze middelen worden bediend. Deze middelen kunnen wel uitsluitend worden aangewend om het basisniveau NT2, het niveau 1.1, te organiseren. De wachtlijsten situeren zich immers hoofdzakelijk op dit niveau.

De heer Mahassine heeft me tevens gevraagd of ik kan garanderen dat het NT2-aanbod nergens zal verdwijnen. In volume zal het NT2-aanbod minstens behouden blijven en, waar mogelijk, worden uitgebreid. Op dit ogenblik worden een aantal maatregelen voorbereid of reeds uitgevoerd die het aanbod zo behoeftedekkend mogelijk moeten maken. Deze maatregelen zijn in grote mate op het basisniveau NT2 gericht. Daarnaast trachten we ook de kwaliteit van het aanbod te verbeteren, het rendement van NT2 in het volwassenenonderwijs te verhogen en mogelijkheden om het aanbod te diversifiëren beter te benutten.

Concreet omvatten deze maatregelen vier elementen. De bijkomende middelen voor NT2 zullen dit jaar vroeger worden toegekend. De organisatie van een opleiding NT2, richtgraad 1.1 van 180 uur, wordt mogelijk gemaakt zowel in de basiseducatie als in het OSP. De organisatie van deze trajecten wordt verbonden aan het gebruik van de cognitieve vaardigheidstest, of de Covaar-test. De trajecten van 180 uur zijn, zowel in de basiseducatie als in het OSP, enkel toegankelijk voor cursisten met een score binnen de grijze zone van de Covaar-test.

Door de invoering van de modulaire structuur kan het aanbod van NT2 flexibeler worden georganiseerd en kunnen er bijkomende instapmomenten worden ingericht. Hierbij moet worden gestreefd naar drie tot vier instapmomenten per jaar, afhankelijk van de noden van de regio. Vorig jaar werd er les- en testmateriaal ontwikkeld met betrekking tot het basisniveau. Vervolgens werd dat gratis ter beschikking gesteld van de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs. Op dit ogenblik wordt dergelijk materiaal ontwikkeld voor het vervolgniveau. Dat zal eveneens gratis ter beschikking worden gesteld van de centra.

De kern van de zaak is of de wachtlijsten zullen verdwijnen. Momenteel is er een wachtlijst NT2 basiseducatie. Om die op te lossen was er oorspronkelijk 6,5 miljoen euro nodig. 3,5 miljoen euro is gevonden via projecten en door de inbreng van extra geld. Er blijft echter een gat van 3 miljoen euro. De regering moet daarover een beslissing nemen in de weken na de krokusvakantie. Ofwel moet het geld elders worden gevonden, ofwel moeten we een voorrangbeleid voor de nieuwkomers voeren. Daarmee wordt echter een verdringing van de oudkomers gecreëerd, en dat vind ik zelf ook geen goede oplossing.

We moeten ernaar streven de wachtlijsten volledig weg te werken. Daar heb ik gisteren in de Vlaamse regering nog gepleit. De regering heeft zich geëngageerd om mee naar een oplossing te zoeken, en het is haar absolute wil de wachtlijsten weg te werken. Alleen kan ik vandaag nog niet zeggen op welke wijze dat zal gebeuren, en welke middelen zullen worden verschoven.

Op de begroting voor Onderwijs kan nog wat worden verschoven omdat er hier en daar middelen over zijn in de centra voor volwassenenonderwijs die moeten worden gebruikt voor NT2. Die middelen kunnen worden overgeheveld naar de basiseducatie. Daarmee komen we nog niet aan 3 miljoen euro, maar het is toch al iets. Dat is een zeer technische operatie, maar daar kunnen we wel een oplossing voor vinden. Een volledig sluitend antwoord zal ik in de tweede helft van maart kunnen geven. De afsluitende vergadering is op 19 maart. Ik maak me sterk dat de Vlaamse regering een oplossing wil en zal vinden.

De voorzitter : De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik onthoud dat begin maart nog heel wat zaken ter discussie

Mahassine

staan, zowel in de regering als in het overleg met de betrokken sectoren. We zullen die discussie afwachten, vooraleer ons hetzij hierbij neer te leggen, hetzij ertegen te verzetten.

Het gaat voor ons om twee concrete dingen. Het Vlaams Parlement stond op een verplichting, en heeft die eigenlijk opgedrongen. We hebben het ontwerp van decreet zo aangepast dat we enerzijds een signaal geven aan de nieuwkomers en anderzijds de overheid aanmanen er werk van te maken. Het mocht niet bij de grote woorden blijven. We wilden een engagement van de overheid ten aanzien van de nieuwkomers en tegelijkertijd wilden we niet dat de oudkomers daarvan het slachtoffer zouden zijn. We zullen dus pas half maart kunnen beoordelen of de regering daaraan tegemoet is gekomen.

De voorzitter : het incident is gesloten.

- *De vergadering wordt geschorst om 14.52 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 15.20 uur.*

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de invloed van de nieuwe begrotingslijn 2004 op de scholenbouw

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de invloed van de nieuwe begrotingslijn 2004 op de scholenbouw.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn interpellatie is actueler dan ik dacht toen ik ze opstelde. Vanmorgen las ik immers in De Standaard de titel : 'Schoolinfrastructuur is teer punt. Eén op vijf middelbare scholen is risicoschool volgens inspectie.' In dat artikel luidt het : 'Twee knelpunten komen bij de schooldoorlichting heel vaak terug : ontoereikende infrastructuur en materiaal.' In De Tijd van vandaag lees ik : 'Eén op vijf secundaire scholen scoort ondermaats voor veiligheid en welzijn. Eén op de vijf secundaire scholen is een risicoschool inzake veiligheid.' Verder lees ik : 'Alle leer-

lingen zijn het minst tevreden over de infrastructuur : saaie leslokalen en speelplaatsen, een gebrek aan netheid en een tekort aan sanitaire voorzieningen.'

Op 16 januari 2004 keurde de Vlaamse regering een begrotingsrichtlijn 2004 goed. Daarin wordt bepaald dat er met dertienden wordt gewerkt. Dat geldt ook voor de DIGO. Vele scholen die een dossier bij de DIGO hebben ingediend maken zich zorgen en stellen de vraag wat de gevolgen van deze nieuwe richtlijn zullen zijn voor hun dossier. Anderen, die van plan waren een dossier in te dienen, vrezen dat ze op een nog langere wachtlijst terecht komen. De scholen vrezen na de ervaringen in 2003 dat de regeringsmaatregel tot nieuwe besparingen in de scholenbouw zal leiden. Dat is ook onze vrees.

Nochtans keurden we op 18 december 2003 unaniem een resolutie goed waarin de Vlaamse regering werd gevraagd de financiële beleidsruimte voor schoolinfrastructuur aan te passen tot een niveau waarop Vlaanderen ten minste het Europees gemiddelde en het OESO-gemiddelde bereikt, de wachtlijsten bij de DIGO zo snel mogelijk worden afgebouwd en scholen niet langer gemiddeld vijf jaar hoeven te wachten vooraleer ze kunnen beginnen met een verbouwing.

Mevrouw de minister, wat zijn op korte en lange termijn de directe gevolgen van de nieuwe begrotingsrichtlijn voor de scholen die bij de DIGO een dossier hebben ingediend ? Wat zijn de gevolgen voor de bestaande wachtlijsten ? Bent u bereid ervoor te ijveren dat de nieuwe begrotingsrichtlijn niet zou gelden voor de scholenbouw ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, normaal zou er vandaag, op initiatief van deze commissie, een overleg geweest zijn in de subcommissie voor Infrastructuur. We zijn ons er immers van bewust dat deze problematiek ons nog heel lang zal achtervolgen.

Ik ben het eens met de titel van het artikel dat de heer De Meyer citeert. Er staat in het artikel echter nog een paragraaf die me bijzonder frappeert. Ik citeer deze : '[...] terwijl, schrijft de inspectie nog, heel wat tekorten kunnen worden weggewerkt door het handelen met kennis van zaken en zonder grote kosten.' Dat is niet onbelangrijk, al ken ik het

Van Baelen

verslag van de inspectie niet en ben ik het ermee eens dat we diverse oplossingen moeten zoeken.

Deze uitspraak betekent dat ook met de ondersteuning en begeleiding van scholen op het vlak van infrastructuur belangrijke punten kunnen worden gescoord, wat ook de heer Martens al vaak heeft gezegd. Het is misschien wel al te gemakkelijk voor wie niet met kennis van zaken handelt, voor een dure oplossing te kiezen, terwijl het ook anders zou kunnen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we moeten de resolutie die we in december hebben goedgekeurd, onverkort handhaven. De subcommissie, die al één keer is samengekomen, moet haar activiteiten voortzetten. Uiteraard kan ze alleen maar aanbevelingen doen, maar het verslag van de inspectie biedt voldoende aanknopingspunten voor een debat in de subcommissie en zelfs in deze commissie over de stand van zaken en de pijnpunten. Momenteel is het nog wat gissen.

De vraag van de heer De Meyer is volkomen terecht. De wachtlijsten bij de DIGO zijn te lang : een oud zeer dat hier al herhaaldelijk te berde is gebracht. Dat probleem heeft historische oorzaken. Het is begonnen met de Maastrichtnorm in 1990-1991, toen alles een beetje naar achteren werd geschoven uit noodzaak om die Maastrichtnorm voor de euro te halen. Daardoor is de achterstand zo groot kunnen worden, en is de behoefte nu immens. Dit moet een van de eerste bekommernissen zijn bij het opstellen van een nieuw regeerakkoord.

De voorzitter : Ook ik ben het daar mee eens, zeker na het lezen van het artikel in De Standaard. Ondanks het feit dat we nog veel te doen hebben, zullen we de nodige tijd moeten uittrekken om met de inspecteur-generaal coördinator van gedachten te wisselen over het inspectieverslag. We moeten de precieze draagwijdte kennen van de berichten van vandaag.

De heer Demeulenaere heeft het woord.

De heer Julien Demeulenaere : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in hoeverre is er naar aanleiding van de begrotingsrichtlijn 2004 sprake van een besparing ? Doen er zich werkelijk problemen voor met vastleggingsmachtigin-

gen ? Zijn er extra problemen met de bestaande wachtlijsten ten opzichte van vroeger ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, sommige van deze vragen gaan verder dan de initiële vraag. Wat werd gezegd over de infrastructuurproblematiek in het algemeen, is al langer bekend. Dat probleem is uiteraard nog niet opgelost. Ik ga daar straks nog dieper op in.

Met de begrotingsrichtlijn 2004 wordt geen besparing op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beoogd. Wel betekent ze een betere afstemming van de uitgaven op de ontvangsten, zoals die trouwens ook in 2003 succesvol werd doorgevoerd. Daarenboven wordt een zekere rem gezet op de kredieten van het jaar 2004 opdat de toekomstige regering in de mogelijkheid zou zijn haar eigen beleid te voeren.

Voor de scholenbouw betekent dit concreet dat er in januari 2004 reeds vier dertienden van het jaarbudget aan vastleggingsmachtigingen worden vrijgegeven, dus voor de periode van januari tot april. In mei en juni wordt bijkomend nog elke maand één dertiende vrijgegeven. De beslissing omtrent het vrijgeven of de spreiding van de resterende zeven dertienden komt in principe de nieuwe regeerplaat toe. Bij ontstentenis van zo'n beslissing wordt vanaf eind juni elke maand een nieuwe maandschijf vrijgegeven, zodat de continuïteit van het beleid te allen tijde wordt gerespecteerd en gewaarborgd.

Een maandelijks vrijgave ten belope van een dertiende van het jaarbudget komt inderdaad bijna volledig overeen met het ritme van de vergaderingen van de raad van bestuur van de DIGO. Gespreid over 2004 gaat het om een tiental bestuursraden waarop de bouwdoSSIERS worden behandeld en goedgekeurd, overeenkomstig het algemene principe van de zogenaamde 'chronologie van de wachtlijst'. Het is belangrijk te onderstrepen dat deze tijdelijke, beperkende begrotingsrichtlijn niet van toepassing is op de betalingskredieten voor de scholenbouw ! Uit het voorgaande blijkt dat er zich noch met betrekking tot de goedkeuring van nieuwe bouwdoSSIERS, noch met betrekking tot het betalen van facturen van lopende doSSIERS problemen zullen stellen.

Hoe zit het met de gevolgen voor de bestaande wachtlijst ? De infrastructuurmiddelen zijn in de begroting 2004 op jaarbasis gebudgetteerd. Vermits

Vanderpoorten

de gespreide vrijgaven parallel lopen met het vrijgavenritme dat de raad van bestuur van de DIGO handhaaft voor de vastleggingsmachtigingen, betekent dit dat er geen gevolgen zijn voor de bestaande wachtlijsten.

Wat een uitzonderingsmaatregel voor de scholenbouw betreft, wil ik samenvattend herhalen dat er zich geen probleem voor de vastleggingsmachtigingen voordoet en dat de betalingskredieten niet onder de begrotingsrichtlijn vallen. De vraag naar afwijkingen is dus overbodig.

Wat het algemene probleem betreft, wil ik verwijzen naar de alternatieve pistes die de regering een tijdje geleden aan de koepels heeft voorgelegd. Vorige week ontving ik een brief van het VSKO met daarin een aantal opmerkingen en ook alternatieven. We zullen met het VSKO aan tafel gaan zitten om te onderzoeken wat er kan en moet gebeuren. De volgende regering zal het luik infrastructuur in het regeerakkoord moeten verwerken. Ook deze regering heeft dat gedaan. Deze regering heeft bij het begin van de zittingsperiode in extra kredieten voorzien, ten belope van 2 miljard frank per jaar, of in totaal 10 miljard frank. Alleen voor 2004 is het bedrag wat verminderd. Het gaat dus om een substantiële verhoging met 9 miljard frank, en ook een eenmalige verhoging via het FFEU, wat het totaal op 9,5 miljard frank brengt. Dat bedrag komt bovenop de jaarlijkse uitgaven voor infrastructuur.

De scholen weten dat er wachtlijsten zijn. Ze dienen alsmaar sneller dossiers in, en dat is logisch. Misschien moeten we toch eens nadenken over de voorrangregeling. Als het nieuwe Agentschap AGION er komt en de plaats van DIGO zal hebben ingenomen, zal er een nieuwe beheersovereenkomst worden afgesloten. We moeten ons dan afvragen of het wel goed is dat we de dossiers in chronologische volgorde afwerken. Misschien hebben sommigen later een dossier ingediend, maar is er een grotere nood aan investeringen dan bij anderen die voor hen in de wachtrij staan. Ik denk zelf dat dit het geval is, al wil ik daarover vandaag geen definitieve uitspraken doen. De regering beseft natuurlijk dat er zich op het vlak van de infrastructuur problemen stellen. We moeten echter goed beseffen dat de overheid alleen er niet kan in slagen om op korte termijn de wachtlijst weg te werken. De erfenis uit het verleden is te groot om dat te doen. We zoeken dus naar alternatieve oplossingen. Het is al een hele prestatie om de wachtlijsten niet verder te laten groeien.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik heb met bijzonder veel belangstelling geluisterd naar de heer Van Baelen en zijn toch wel bijzondere interpretatie van de krantenartikels. Als ik hem goed heb begrepen, dan betwijfelt hij of de inrichtende machten en de directies over de nodige kennis beschikken om de middelen die de DIGO hen ter beschikking stelt efficiënt aan te wenden. (*Opmerking van de heer Gilbert Van Baelen*)

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik wil ervoor pleiten om niet te discussiëren op basis van krantenartikels die dikwijls een gekleurde kijk op de werkelijkheid weergeven.

De heer Jos De Meyer : In verband met mijn interpellatie wil ik terugkeren naar de essentie. Respecteert het werken met dertienden, ook door de DIGO, onze resolutie ? Volgens mij is deze praktijk in strijd met de geest van onze resolutie. Eind 1999 waren er 536 dossiers op de wachtlijst ; eind 2003 waren het er 1.046. Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn dat de wachtlijsten nog groeien. We moeten ambitieuzer zijn. In het jaarverslag van de DIGO van 2002 staat dat twee derden van de middelen worden gebruikt voor dossiers op de wachtlijsten. Een derde wordt gebruikt voor aankoopdossiers, korte procedures en extra middelen voor dossiers in uitvoering. Hou daarmee rekening !

Ik vraag me ook af hoe het zit met het antwoord op de brief van de commissievoorzitter aan de premier. We spraken daarin onze grote bezorgdheid uit over de zaak van de BTW op schoolgebouwen. Zelfs de voorzitter van het Vlaams Parlement heeft een schrijven gericht aan de premier. Heeft hij ondertussen al enkele minuten tijd gevonden om ons te antwoorden ?

De voorzitter : Blijkbaar heeft hij de tijd nog niet gevonden.

De heer Jos De Meyer : Mag ik nogmaals aandringen om opnieuw een schrijven te richten aan de premier ? Misschien moeten alle parlementsleden die brief ondertekenen, want een brief van de commissievoorzitter en van de parlementsvoorzitter wegen blijkbaar niet zwaar genoeg. Minister-president Somers heeft gezegd dat in 2005 het eerste schoolgebouw dat is gebouwd met Beveks er zal staan. Ik hoop dat dit klopt, en dat er meer dan één zal staan. Er is alleszins een groot verschil tussen het werkelijke land en het beloofde land.

De heer Gilbert Van Baelen : Als de minister het heeft over de 'chronologische volgorde', dan moeten we er in de discussie steeds opnieuw aan herinneren dat een school zich niet meldt bij de DIGO, maar bij de DIKO. Daarover bestaat een gentlemen's agreement.

De heer Jos De Meyer : De zaken worden hier op zijn kop gezet.

De voorzitter : De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens : Mijnheer de voorzitter, we beseffen allemaal dat er een probleem is. In de krantenartikels valt op dat men het niet heeft over grote investeringen. Men heeft studenten onder-vraagd, en die hebben het over 'een gezellige speel-plaats'.

Wat de veiligheid betreft, zouden we al een aantal kleinere ingrepen kunnen doen. De scholen en de inspectiediensten vragen ons hierom. Ik pleit met aandrang voor meer aandacht voor die kleinere ingrepen. We mogen ons niet beperken tot het probleem dat er een aantal nieuwe gebouwen moeten komen. Er zijn een aantal aanvragen voor zware investeringen in nieuwe gebouwen ingediend. Op korte termijn moeten we een duidelijke stelling innemen. Ik zou iedereen die hierover beslist, willen oproepen om op de veiligheid en op de gezelligheid van onze scholen te letten. Hoewel de kranten hiervan melding maken, gaat het niet enkel om gloednieuwe gebouwen. Indien we voorrang geven aan de door de inspectiediensten aangekaarte problemen, zouden we morgen of overmorgen al voor een oplossing kunnen zorgen. De beperkte middelen waarover we beschikken, zouden hiervoor volstaan.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer Callens, indien u de problemen wilt ontkennen of verdoezelen, bent u ziende blind. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen*)

De heer Karlos Callens : Ik meen dat ik het recht heb de Vlaamse Gemeenschap raad te geven. Ik verdoezel helemaal niets.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer De Meyer, u kunt ons niet verwijten dat we de problemen proberen te verdoezelen. Tijdens deze legislatuur zijn de middelen verhoogd.

Ik wil nog iets zeggen over de reactie van het VSKO. De minister heeft daarnet naar haar overleg met de inrichtende machten verwezen. Twee dagen na dit overleg heeft het VSKO in de kranten alle voorstellen verworpen. Een Bengel-Bevak zien

ze niet zitten. PPS-constructies liggen moeilijk. Ik vraag me af in welke mate de inrichtende macht bereid is om creatieve oplossingen of andere dan de momenteel door de Vlaamse regering voorgestelde oplossingen te zoeken. In de subcommissie voor Infrastructuur hebben we het er al over gehad. Ik blijf erbij dat het VSKO het debat op deze manier a priori grotendeels hypothekeert.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik voel me verplicht op de opmerking van de heer Van Baelen te reageren. Ik ben niet de go-between tussen de heer Van Baelen en het VSKO. Indien hij dat wenst, zal ik hem de nodige telefoonnummers bezorgen, zodat hij zelf even naar het VSKO kan bellen.

Mijnheer Van Baelen, u geeft de zaken inhoudelijk niet correct weer. Ik ken de reactie van het VSKO op de voorstellen van de Vlaamse regering. Ik raad u aan de nota's van het VSKO eens te lezen en zich niet enkel op krantenartikels te baseren. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen en van minister Marleen Vanderpoorten*)

Mevrouw de minister, ik heb mijn interpellatie niet op een krantenartikel gebaseerd. Enkel in mijn inleiding heb ik naar een krantenartikel verwezen. (*Rumoer*)

Het is lang geleden dat een interpellatie in deze commissie nog zoveel reacties heeft losgeweekt. Ik dank alle sprekers hiervoor.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer De Meyer en door de heer Demeulenaere werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.45 uur.*